

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA
A POTRAVINÁRSKA KOMORA

Emil Macho
PRESEDA

Bratislava, 18. 11. 2020

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky,

uplynuli necelé dva mesiace a slovenskí poľnohospodári a potravinári sa na Vás znovu obracajú so žiadosťou o pomoc o riešenie nezdravého stavu sektora tentokrát formou otvoreného listu. Podpísali ho zástupcovia slovenských chovateľov hovädzieho dobytku, dojníc, ošípaných, hydiny, pestovatelia poľných plodín, zeleninári, ovocinári, ale aj relevantní predstavitelia potravinárov, ktorí pre spotrebiteľov denne zabezpečujú výrobu múky, chleba a pečiva, mlieka a mliečnych výrobkov, konzervári, pivovarníci a sladovníci či výrobcovia liehu.

Aj napriek obrovskému množstvu problémov sú to práve oni, ktorí sa všemožne snažia udržať tú žalostne nízku úroveň potravinovej sebestačnosti krajiny, ktorú poznačil roky trvajúci úpadok slovenského agropotravinárskeho sektora a vyludňovanie vidieka spôsobeného spriemyslením našej donedávna vidieckej krajiny.

Vážený pán premiér,

otvoreným listom sa na Vás teda obracia väčšina skutočných slovenských poľnohospodárov a potravinárov. Obracajú sa na Vás majitelia poľnohospodárskych podnikov, samostatne hospodáriaci roľníci, predsedovia poľnohospodárskych družstiev, vedenie obchodných spoločností, medzi nimi mladí manažéri, starší a aj aktívni dôchodcovia. Situácia, žiaľ, dospela do takej kritickej podoby, že sme nútení Vám v krátkom čase písať už tretí list a žiadať Vás o zásah. Navyše, dnes tak robíme už v čase vyhlásenej štrajkovej pohotovosti.

Uvedomujeme si, že v tomto náročnom období je prioritou štátu v ochrane zdravia ľudí. Ochrana zdravia a záchrana ekonomiky musia byť na prvom mieste. Neoddeliteľnou súčasťou ekonomiky je však aj agropotravinársky sektor a výroba lokálnych potravín.

Ako je už niekoľko týždňov verejne známe, kritizujeme, že súčasné vedenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR neprináša systémové riešenia. Práve naopak, svojimi nekoncepčnými a neodbornými krokmi zvyšuje napätie v sektore. Názor vyjadrujeme jasne, verejne a naďalej si za ním stojíme.

Naše presvedčenie sa nezrodilo zo dňa na deň. Dospeli sme k nemu práve pre neodborné kroky vedenia ministerstva za osem mesiacov od nástupu do funkcie. Chýba nám akákoľvek na faktoch a odbornosti založená vecná a konštruktívna diskusia. Absentuje akákoľvek koncepcia sektora a vidieka ako takého. Bohužiaľ musíme konštatovať, že vízia ministerstva

je postavená len na akejsi vysnívanej predstave, ktorá s reálnymi potrebami krajiny a konkurencieschopného agropotravinárstva má len málo spoločného. Prejavuje sa obrovský deficit reálneho poznania skutočnej agropotravinárskej praxe v európskom a globálnom rozmere.

Ministerstvo vytvára akýsi nezmyselný obraz o zlých veľkých a dobrých malých poľnohospodároch. V tejto súvislosti je ale najväčším paradoxom to, že neprinieslo za 8 mesiacov ani jedno reálne riešenie pre malých poľnohospodárov. V časoch, keď európske krajiny finišujú s prípravou Strategických plánov k novej Spoločnej poľnohospodárskej politike, my len naoko rozbiehame spoločnú diskusiu. Plán obnovy EÚ a tzv. covidové peniaze? Aj o nich môžu slovenskí poľnohospodári a potravinári len snívať, rovnako ako aj o navýšení počtu adresných foriem povolených štátnych pomoci. Čerešničkou na torte sú pripravované zásadné zmeny v pôdnej legislatíve. Zmeny prichádzajú častokrát v extrémne krátkej dobe v skrátanom legislatívnom konaní. Sú založené na pocitoch a nie na faktoch. Rovnako je absolútne neriešená aj situácia okolo zmluvných vzťahov so Slovenským pozemkovým fondom. Chýba nám vzájomné sa pochopenie dvoch rezortov - pôdohospodárstva a životného prostredia. V poslednej dobe Ministerstvo životného prostredia SR pripravuje legislatívne zmeny, ktoré majú zásadný ekonomický dopad na agropotravinárstvo. Žiaľ, absentuje primeraná reakcia nášho rezortu. V tejto súvislosti musíme upozorniť aj na fakt, že už teraz žiadajú obchodné reťazce znížiť nákupné ceny pre budúci rok, a to pri zvýšených nákladoch na spracovanie produktov.

Tak, ako zaspali všetky predchádzajúce vlády a falošne deklarovali záujem o zvyšovanie potravinovej sebestačnosti, tak obdobným smerom postupuje aj súčasné vedenie MPRV SR. Korektne musíme doplniť, že ho neviníme za stav v sektore do marca 2020, ale za fatálnu nečinnosť, resp. nekoncepčné kroky po marci 2020. A rovnako aj za vyhrotenie názorov medzi poľnohospodármi a potravinármi a jednotlivými samosprávami, ktoré vedenie ministerstva svojimi nešťastnými výrokmi spôsobilo. Nečudujeme sa, že za tejto situácie odišla časť kľúčových ľudí na čele s generálnym riaditeľom Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Vedenie ministerstva sa nestalo garantom zmien a ozdravného procesu slovenského agropotravinárstva.

Vážený pán premiér,

ako sme už v úvode spomenuli, pred viac ako mesiacom sme vyhlásili štrajkovú pohotovosť. Členovia SPPK sa pred médiami nehádzu na ulici o zem, pokiaľ im ministerstvo, resp. vláda nevyjde v ústrety. Sú korektní a slušní výrobcovia potravín, ktorí chcú byť relevantnými partnermi na odborne vedený dialóg. Práve preto už viac ako mesiac od vyhlásenia štrajkovej pohotovosti slušne čakáme na Vašu odpoveď, osobnú intervenciu a zhodnotenie, akým spôsobom vlastne funguje/resp. nefunguje vedenie MPRV SR.

Rovnako Vás zdvorilo opätovne žiadame aj o určenie termínu nášho vzájomného rokovania, na ktorom by sme diskutovali o stave agropotravinárstva a návrhoch na jeho riešenie.

Spoliehali sme sa, že príde pozitívna zmena, ale tá, bohužiaľ, v našom rezorte nenastala. Slovenskí poľnohospodári a potravinári však už viac čakať nevedia a nechcú. Frázy

o zvyšovaní potravinovej sebestačnosti sú totiž pre nás naďalej len prázdnymi sľubmi a už im neveríme.

Sme pripravení náš názor na súčasný stav odvetvia aj verejne prezentovať. Chceme sa totiž našim spotrebiteľom a našim nasledovníkom aj o pár desiatok rokov pozrieť hrdo do očí a povedať im, že sme sa snažili o reštart odvetvia všetkými slušnými a zákonnými prostriedkami.

Sme odhodlaní naďalej podržať národ a vyrábať pre nich zdravé a bezpečné potraviny. Sme však pripravení dokázať im i našu spolupatričnosť a vzťah k hodnotám aj prostredníctvom verejného protestu, pokiaľ k tomu budeme nečinnosťou ministerstva prinútení. Chceme dokázať a ukázať, že slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo má byť skutočným strategickým odvetvím štátu.

Za Vašu odpoveď ďakujeme!

S úctou a v mene signatárov listu

Signatári listu:

Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka

Slovenský mliekarenský zväz

Združenie pestovateľov obilnín

Slovenská spoločnosť mlynárov

Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

Zväz chovateľov ošípaných na Slovensku, družstvo

Únia hydínarov Slovenska

Slovenská holsteinská asociácia

Ovocinárska únia Slovenska

Zväz zeleninárov a zemiakarov Slovenska

Slovenský zväz olejninárov

Zväz pestovateľov a spracovateľov kukurice

Zväz výrobcov krmív, skladovateľov a obchodných spoločností

Slovenský konzervárenský zväz

Slovenské združenie výrobcov piva a sladu

Združenie výrobcov liehu a liehovín na Slovensku

Vážený pán

Igor Matovič

predseda vlády Slovenskej republiky

Úrad vlády Slovenskej republiky

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava